

Verksamhetsplan Digitalisering

4M-samverkan 2025

Aktivitetsområden

HANDSLAGET FÖR DIGITALISERING

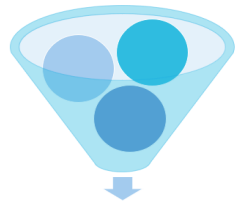

SAMVERKAN E-TJÄSNTE-PLATTFORM

	Start	Slut	Avklarad
Handslaget för välfärdsutveckling genom digitalisering		2025-12-31	94%
Dela erfarenheter av att samordna Handslaget samt erfarenheter inom enskilda initiativ	2025-01-01	2025-12-31	88%
Utforska hur 4M-samverkan inom digitaliseringsområdet kan främja arbetet inom ramen för Handslaget	2025-01-01	2025-12-31	100%
Samverkan befintlig e-tjänsteplattform		2025-12-31	30%
10 stycken fler standardiserade 4M e-tjänster ska tas fram under året	2025-01-01	2025-12-31	0%
Aktivt samverka kring leveransuppföljning gentemot leverantör	2025-01-01	2025-12-31	91%
Aktivt samverka kring vidareutveckling av plattformen, optimerade arbetsprocesser och homogena tekniska lösningar	2025-01-01	2025-12-31	0%

Aktivitetsområden

DELA
ERFARENHETE
R

OMVÄRLDS-
BEVAKNING

IOIO
IOIO

SAMVERKAN
ÖPPNA DATA

	Start	Slut	Avklarad
Dela erfarenheter och sprida lokala initiativ		2025-12-31	100%
Främja och facilitera erfarenhetsutbyten genom kompetenshöjande aktiviteter inom 4M.	2025-01-01	2025-12-31	100%
Omvärldsbevakning		2025-12-31	67%
Utifrån övriga nätverk dela information inom områden med kommande nationella initiativ	2025-01-01	2025-12-31	67%
Samverkan runt Öppna data		2025-12-31	88%
Definiera syfte och möjligheter med öppna data	2025-06-01	2025-12-31	100%
I samverkan med verksamheterna identifiera och publicera öppna data	2025-06-01	2025-12-31	40%
Säkerställa systemförvaltning	2025-06-01	2025-12-31	100%
Ta fram rutiner och förhållningssätt kring öppna data	2025-06-01	2025-12-31	100%
Öka den gemensamma kunskapen och förståelsen kring öppna data.	2025-06-01	2025-12-31	100%

FYRA MÄLARSTÄDER

Vad AI är, varför det är viktigt och hur det kan stärka kommunens verksamhet.

- Teknik som analyserar data, förstår språk och automatiserar arbetsmoment.
- Ger effektivitet, kvalitet och modern service.
- AI avlastar personal och förbättrar beslutsunderlag.

Varför är AI viktigt nu?

- Medborgarnas förväntningar på digital service ökar.
- Stora datamängder kan användas smartare. (även om den är inlåst)
- Resurs- och kompetensbrist kräver nya arbetssätt.
- AI är ett moderniseringsverktyg – inget självändamål.

Typer av AI

- Regelbaserad AI – följer fasta regler, bra för kontroller.
- Maskininlärning – lär sig mönster, ger prognoser och beslutsstöd.
- Computer Vision – tolkar bilder och video, ex. vägskador.
- Generativ AI – skapar text, analyserar och sammanfattar dokument (LLM och SLM)

Några exempel som pågår inom 4M kommunerna.

- Öka chefer och medarbetares kunskap om AI genom att öva och pröva tryggt och säkert i samverkan med RISE och andra.
- Etablera "AI-råd" för tydligare styrning och samordning
- Pilota och utvärdera AI-plattformen Intric med 10 st POC
- AI-vägledning för medarbetare
- Införande av Copilot (behovsstyrt)
- AI inom skolan
- Olika pilotprojekt att testa olika AI-lösningar beroende på användningsområde,
 - AI-optimerad schemaläggning i vård och omsorg
 - Fakturahantering med AI
 - AI-sök och chatbot

Nyttor med AI

AI kan göra nytta inom **kommunal verksamhet** och många lokala initiativ/piloter pågår.

Genom att automatisera rutinuppgifter frigör vi tid för möten med invånare, bättre beslut och snabbare service.

AI ger oss möjlighet att använda data smartare, arbeta mer proaktivt och höja kvaliteten i våra tjänster – samtidigt som vi stärker både effektivitet och tillgänglighet.

Det handlar inte om att ersätta människor, utan om att ge våra medarbetare bättre verktyg för att lyckas.

Vad krävs för att lyckas?

Principer och vägledning vid användning av AI

- All användning av AI ska ske ansvarsfullt och i enlighet med gällande lagar, interna riktlinjer och värdegrund.

För att underlätta efterlevnad finns stödmaterial och vägledande principer som beskriver vad ett tryggt, rättssäkert och etiskt användande av AI innebär.

- **1. Mänsklig kontroll och ansvar**
- **2. Kvalitet och kritisk granskning**
- **3. Tydlighet och transparens**
- **4. Informationssäkerhet och sekretess**
- **5. Utbildning och kompetens**

Dessutom behövs:

- Tydlig målbild och verksamhetsnytta.
- Samarbete över kommun och förvaltningsgränser.

SKR kraftsamlar
kommunerna för en
gemensam AI-
satsning

UTKAST/ FÖRSLAG
SOM PROCESSAS

Hinder att hantera för att nyttja AI:s potential

**Behovsdriven
utveckling - vilket
problem löser vi?**

**Avvägning mellan
nyttor och risker**

**Otillgängliga och
svårbearbetade data**

Juridisk oklarhet

**Bristfällig tillgång till
spetskompetens**

**Förändringsledning,
delaktighet och
effekthemtagning**

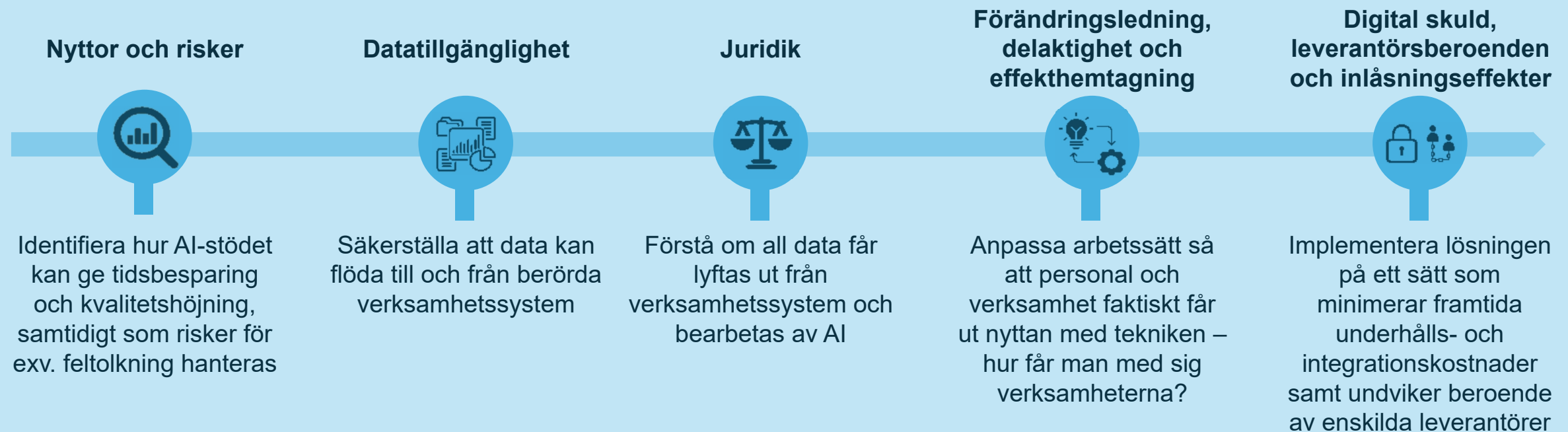

**Digital skuld,
leverantörsberoenden
och inlåsnings effekter**

Dessa utmaningar är gemensamma för många kommuner och det finns stora fördelar med att hantera dem tillsammans

Exempel på hinder: AI-stödd transkribering och bearbetning inom socialtjänsten

Kommun X vill använda AI för att transkribera samtal och möten, samt analysera och strukturera dokumentation inom socialtjänsten för att frigöra tid för socialsekreterare, förbättra kvaliteten i dokumentationen och underlätta informationsdelning i ärenden såsom BBIC- och IBIC-utredningar.

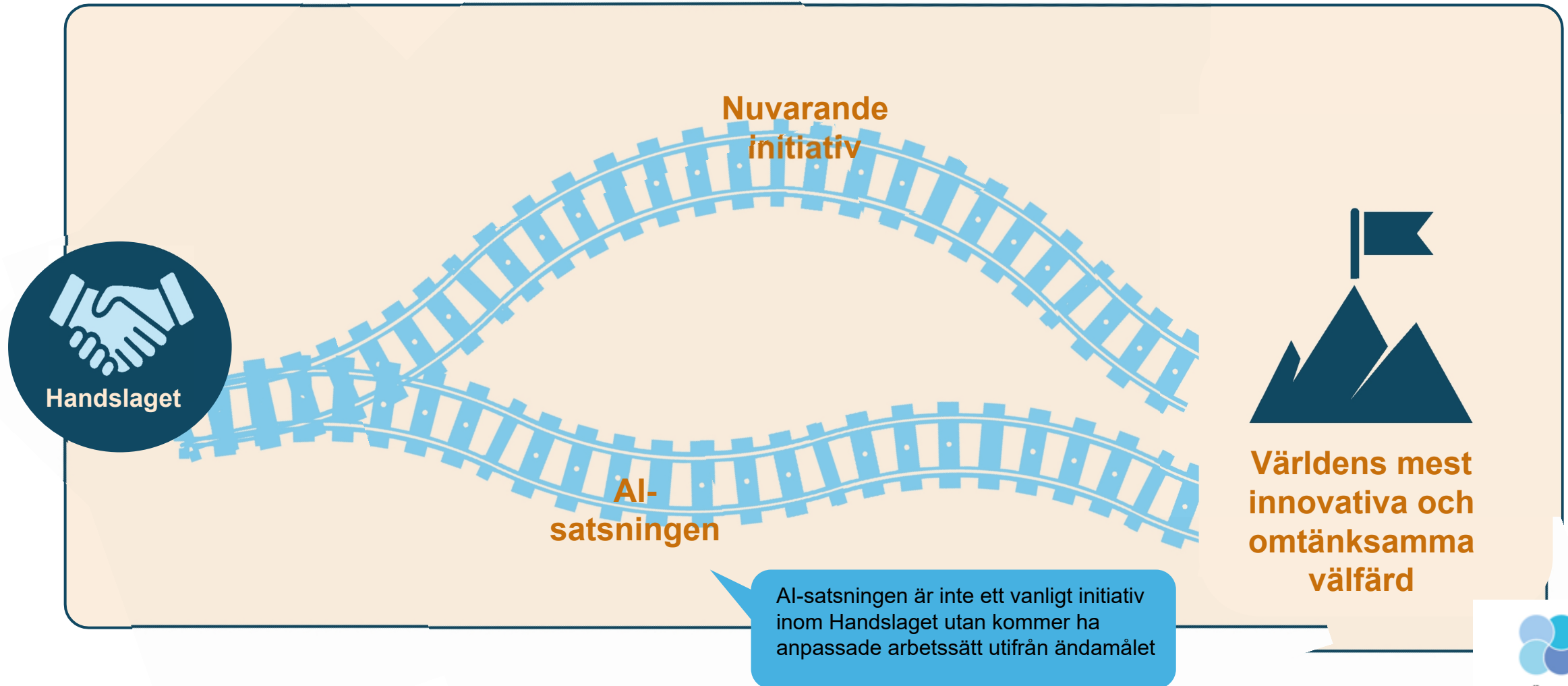

Förmågan att hantera utmaningarna ovan bygger på tillgång till spetskompetens inom flera områden

AI-satsningen bör vara en del av Handslaget – men som ett nytt spår

Arbetsmaterial

Exempel på tänkbara leveranser att prioritera 2026

Underlag som kan ge nytta på kort sikt

Gemensamt arbete med att ta fram:

- Enkelt och praktiskt metodstöd för efterlevnad av AI-förordningen (gemensamt med regionerna)
- Hantering av hinder för 1-2 tillämpningar som många har nytta av och där hindren är begränsade (exv. Bygglov)
- Hantering av hinder för 1-2 tillämpningar som många har nytta av men där hindren är lite mer komplicerade (Exv. AI för fallprevention eller transkribering inom socialtjänst)

Långsiktigt arbete med grundläggande förutsättningar

Gemensamt arbete med att ta fram:

- Gemensam Färdplan för AI i kommuner och regioner
- Gemensamma krav för data- och/eller AI-plattformar och vägval för kommuner kopplat till att upphandla eller utveckla dessa var för sig eller gemensamt
- Behovsfångst och dialog med andra aktörer exv. AI-verkstaden.

Regionerna noterade liknande hinder överallt

 "Hur får vi tillgång till data?"

 "Vad säger juridiken?"

 "Är det etiskt försvarbart?"

 "Vad vet vi om effekterna?"
"Vilka nya risker uppstår?"

Beslut av regiondirektörerna:

- Att dela och bygga kompetens och med samarbete göra regionerna starka i AI-frågan

Med sitt samarbete vill regionerna uppnå fyra effekter

- Snabbare och mer effektiv implementering av AI-tillämpningar som har direkt värde för regionernas invånare och verksamheter
- Högre förmåga att säkert utveckla, driftsätta och förvalta skalbara AI-tillämpningar
- Tydligare guidning och mer rättssäker AI-användning som gynnar invånaren
- Högre kompetens att omsätta tekniska möjligheter och regelverk till konkret värde för verksamhet och invånare

För varje önskad effekt finns konkreta mål, delmål och aktiviteter för att ta sig dit

Mål 1: 10-15 AI-tillämpningar har hanterats gemensamt inom samarbetsplattformen och varje tillämpning har införts och förvaltas i minst 5 regioner

Nuläge: Trots det stora intresset för AI är det i nuläget fortfarande relativt få tillämpningar som har implementerats i verksamheterna. Flera regioner arbetar parallellt med liknande lösningar och ställs inför samma utmaningar, vilket ofta leder till onödigt dubbelarbete och ineffektiv resursanvändning. Att hantera tillämpningar gemensamt kommer inte ersätta regionernas eget arbete – det ska istället underlätta och ge synergieffekter.

Regionens gemensamma arbete för att nå målet	Regionens arbete för att nå målet
Delmål 1: AI-tillämpningar som ska hanteras regiongemensamt har identifierats	Delmål 2: Gemensamma följare och handboken till valda tillämpningar har skrivits ut
Regionens gemensamma arbete för att nå målet: • Skapad gemensam process för hur idén ska utvecklas till en tillämpning. Ledningsutskottet väljer tillämpningar som har ett tydligt värde för regionerna. • Enkelt process för regionerna att dricka av sina idéer på tillämpningar som kan utvecklas i framtiden. • En lista över de som har MTP- eller MTP-utvecklare i regionen och beslutats om att dricka av sina idéer på tillämpningar.	Regionens arbete för att nå målet: • Kartlägg vilka AI-tillämpningar som regionerna vill utveckla och prioritera. • Identifiera potentiella samarbetspartners för att dricka av sina idéer på tillämpningar.

Färdplan för AI i regionerna - Mål och aktiviteter

Regiongemensam samarbetsplattform kring AI

[Länk: Färdplan för AI i regionerna – Mål och aktiviteter](#)

[Länk: Färdplan för AI i regionerna - Nuläges](#)

Gruppdiskussion

Vilka effekter önskar ni se av en kommungemensam satsning?